

Primària
Música 5
Programació

Unitat 2

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al portfolio
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Eines d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

La música, a escena

Descripció de la unitat

Una vegada presentada la música com la més especial de les arts, la considerarem associada a les altres arts en les següents unitats. En aquesta unitat, música i escena mostren la fascinació amb què des d'antic han aconseguit reunir tota mena de públic, des del més culte fins al més popular; però sempre, convocats per la mateixa passió: la que sorgeix de combinar el poder de la música, la paraula i el teatre. Sumat el potencial de les tres, el resultat és espectacular.

Temporalització:

Novembre Desembre

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Discriminar auditivament els tipus de veus d'una òpera.
- Practicar els recursos expressius de la veu.
- Entendre la definició musical de melodia.
- Integrar l'aportació individual i respectar la dels companys en les activitats de conjunt instrumental.
- Reconèixer auditivament la regularitat dels accents en diferents ritmes i melodies.
- Distingir el tipus de ritme i el compàs de diverses obres musicals.
- Distingir les qualitats del so en diferents contextos.
- Interpretar una partitura de grafies no convencionals utilitzant sons vocals i bucals.
- Analitzar el potencial expressiu que té la música lligada a altres arts.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
ESCOLTA	L'òpera <ul style="list-style-type: none"> L'òpera: elements que la integren i tipus de veus. Audició: "Cor dels esclaus hebreus", <i>Nabucco</i> (Verdi) Qualitats del so: el timbre. 	1. Distingir auditivament pel seu timbre característic els tipus de veus d'una òpera.	1.1. Discrimina pel timbre de veu els tipus més habituals de veus en una òpera. 1.2. Relaciona i uneix cada timbre de veu amb un personatge de <i>Els tres alpins</i> .
	Música, cultura i societat <ul style="list-style-type: none"> L'òpera. Giuseppe Verdi. Músiques d'altres cultures: <i>The water is wide</i> (popular d'Anglaterra). 	2. Conèixer les diferents funcions dels integrants de l'elenc en el muntatge i representació de la part musical d'una òpera. 3. Valorar l'aportació de la música, la literatura i el teatre en la creació d'una òpera. 4. Conèixer i valorar la importància del llegat cultural que aporten les manifestacions musicals d'altres països.	2.1. Coneix les funcions que exerceix cada integrant de l'elenc artístic d'una òpera en la part musical. 3.1. Valora l'aportació de les diverses arts que es presenten per a la creació d'una òpera; principalment: música, literatura i teatre. 4.1. S'interessa per descobrir obres musicals d'altres països i les utilitza com a marc de referència per a les creacions pròpies.
INTERPRETACIÓ MUSICAL	La veu <ul style="list-style-type: none"> Cançons: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Els tres alpins</i>. - <i>Toquen els instruments</i>. - <i>The water is wide</i> L'òpera: <i>Va pensiero</i>, Verdi. 	5. Participar activament de les activitats d'entonació valorant els recursos expressius de la veu. 6. Aprendre i participar amb acompanyament de prosòdies i amb el cant en la interpretació d'una nadala tradicional espanyola i d'una cançó anglesa.	5.1. Participa per mitjà del cant en la representació d' <i>Els tres alpins</i> i en la cançó estrangera <i>The water is wide</i> . 5.2. Practica els recursos expressius de la veu. 6.1. Utilitza correctament la prosòdia del llenguatge com a element expressiu per a l'acompanyament de la nadala.
	Els instruments <ul style="list-style-type: none"> Acompanyament amb 	7. Respectar l'aportació dels companys en les	7.1. Respecta els companys en les

	<p>percussió: <i>Els tres alpins</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acompanyament de làmines amb bordons: <i>D'art en art</i>. • Flauta: <i>Neu a la meva finestra</i> (RE). 	<p>activitats de conjunt instrumental</p> <p>8. Conèixer la posició a la flauta del RE' (agut)</p> <p>9. Aprendre i practicar els bordons més usuals.</p>	<p>activitats de conjunt instrumental.</p> <p>8.1. Coneix i interpreta el RE' a la flauta correctament en el context d'una peça musical.</p> <p>9.1. Identifica amb facilitat cada un dels diferents tipus de bordons més usuals en l'acompanyament de làmines.</p>
	<p>Llenguatge musical</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els intervals: definició i tipus. • El bordó. Bordons de RE. 	<p>10. Saber definir el que és un interval.</p> <p>11. Distingir un interval ascendent o descendent i conèixer el nom dels intervals per la distància que separen a les notes.</p>	<p>10.1. Defineix correctament el que és un interval.</p> <p>11.1. Distingeix en la teoria i a la pràctica un interval ascendent d'un de descendent.</p> <p>11.2. Anomena correctament els intervals tenint en compte la distància que separa dues notes.</p>
MOVIMENT I DANSA	<p>El cos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escenificació d'<i>Els tres alpins</i>. 	<p>12. Participar en la representació de la paròdia d'una òpera: <i>Els tres alpins</i>.</p>	<p>12.1. Participa en la representació de la paròdia operística <i>Els tres alpins</i>.</p> <p>12.2. Participa en l'activitat i assumeix de forma responsable el paper que se li assigna en el repartiment.</p>

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL PORTFOLIO

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i la concreció del criteri. Per facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, cercarem evidències dels alumnes que mostrin la seva evolució en cada un.

A l'annex d'avaluació es proposa un portfolio d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggereix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. Els docents podran substituir-les per unes altres que considerin més rellevants per al desenvolupament del grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al portfolio
1.1. Discrimina pel timbre de veu els tipus més habituals de veus en una òpera. 1.2. Relaciona i uneix cada timbre de veu amb un personatge d' <i>Els tres d'alpins</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de discriminació auditiva dels diferents timbres de veu en una òpera del LA.
2.1. Coneix les funcions que exerceix cada integrant de l'elenc artístic d'una òpera en la part musical.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat de relacionar cada integrant d'una òpera amb la funció que exerceix del LA. • Fitxes de reforç i d'ampliació sobre les veus en una òpera dels RF.
3.1. Valora l'aportació de les diverses arts que es presenten per a la creació d'una òpera; principalment: música, literatura i teatre.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats per detectar idees prèvies sobre els elements de l'òpera suggerides en la PD.
4.1. S'interessa per descobrir obres musicals d'altres països i les utilitza com a marc de referència per a les creacions pròpies.	<ul style="list-style-type: none"> • Tasca del final de la unitat del LA. • Activitats per treballar la tasca del final de la unitat dels RF.
5.1. Participa per mitjà del cant en la representació d' <i>Els tres alpins</i> i en la cançó estrangera <i>The water is wide</i> 5.2. Practica els recursos expressius de la veu.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'entonació expressiva del LA. • Exercicis per practicar els recursos expressius de la veu proposats en la PD.
6.1. Utilitza correctament la prosòdia del llenguatge com a element expressiu per a l'acompanyament de la nadala.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'entonació de prosòdies per a l'acompanyament de cançons del LA.
7.1. Respecta els companys en les activitats de conjunt instrumental.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud de respecte en la realització d'activitats d'interpretació grupal del LA.
8.1. Coneix i interpreta el RE' a la flauta correctament en el context d'una peça musical.	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretació adequada de les melodies de flauta del LA.
9.1. Identifica amb facilitat cada un dels diferents tipus de bordons més usuals en l'acompanyament de làmines.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'identificació auditiva de bordons del LA. • Activitats de creació de bordons per a acompanyaments suggerides en la PD.

10.1. Defineix correctament el que és un interval.	<ul style="list-style-type: none">• Activitats relacionades amb el concepte d'interval del LA.
11.1. Distingeix en la teoria i a la pràctica un interval ascendent d'un de descendent. 11.2. Anomena correctament els intervals tenint en compte la distància que separa dues notes.	<ul style="list-style-type: none">• Activitats de completar i nomenar intervals del LA i activitats dels RF.
12.1. Participa en la representació de la paròdia operística <i>Els tres alpins</i> . 12.2. Participa en l'activitat assumint-ne de forma responsable el paper que se li assigni cada un en el repartiment.	<ul style="list-style-type: none">• Activitats d'interpretació grupal del LA.• Actitud respectuosa en la realització d'activitats d'interpretació grupal del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ASSOLIMENTS

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Posa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Percep la relació del major o menor nombre d'unitats en la formació de grups amb relació a la mida.
<i>Competència digital.</i>	Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per transmetre informacions diverses.	Utilitza la pissarra digital i Internet, tant per realitzar activitats com per cercar informació sobre els continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Planificar recursos necessaris i passos a realitzar en el procés d'aprenentatge.	Segueix els passos establerts en la realització de les activitats.
	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent.	Observa amb atenció per adquirir informació rellevant i suficient que el porti a prendre decisions pròpies.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats.	És respectuós amb els diferents ritmes d'aprenentatge en els treballs en grup.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establerts	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats de grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprendedor.</i>	Ser constant en el treball superant les dificultats.	Demostra interès, constància i iniciativa en la creació d'activitats artístiques
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.	Coneix i valora les manifestacions musicals de diferents cultures.
	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Canta i interpreta amb instruments de forma expressiva.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: L'oïda

- Escoltam un fragment musical del LA: "Cor dels esclaus hebreus", *Nabucco*, Verdi.
- Reconeixem el timbre de les veus que intervenen en una òpera.
- Realitzam activitats de discriminació auditiva del LA referents al timbre.
- Escoltam fragments musicals del LA per percebre els tipus de bordons.
- Discriminam auditivament intervals ascendents i descendents.

Tasca 2: Música, cultura i societat

- Entenem què és una òpera i quines són les seves característiques.
- Coneixem en el LA dades biogràfiques sobre el compositor Giuseppe Verdi i oferim informació complementària sobre la seva obra a partir dels suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam la tasca del LA i activitats per treballar la tasca del final de la unitat dels RF.
- Coneixem la música d'altres cultures mitjançant la cançó del LA *The water is wide* (popular d'Anglaterra).

Tasca 3: La veu

- Entonam les cançons del LA practicant diferents recursos expressius de la veu.
- Llegim amb l'entonació adequada el relat sobre Verdi del LA.
- Facilitam l'aprenentatge de les cançons mitjançant els karaokes presents en el LD.

Tasca 4: Els instruments

- Interpretam i acompanyam amb la flauta i amb els instruments de l'aula les partitures proposades en el LA.
- Practicam amb làmines les diferents formes de bordó en les activitats del LA i en la PD.
- Cream acompanyaments rítmics amb instruments de percussió segons les activitats proposades en la PD.

Tasca 5: Llenguatge musical

- Completam els intervals proposats a partir d'una nota donada mitjançant les activitats del LA i les dels RF.
- Explicam el concepte de bordó i practicam amb les activitats del LA les diferents formes.

Tasca 6: El cos

- Treballam la posada en escena de *Els tres alpins* present en el LA.
- Cream noves coreografies amb els suggeriments metodològics de la PD.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

Començar l'estudi dels continguts nous de la unitat partint de les idees prèvies. Fer servir el joc dramàtic, com canalitzador de l'expressió, per estimular la participació en el teatre musical. Aprofitar la prosòdia i la percussió corporal com a base per a la interpretació de ritmes d'una

certa complexitat en l'acompanyament de cançons. Facilitar la integració de tots els alumnes en el gran grup per propiciar la desinhibició i la creativitat.

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Detecció d'idees prèvies sobre els conceptes de la unitat.
- Predisposició a l'escolta atenta de les audicions proposades.
- Utilització del joc com a base de l'expressió musical.
- Exposició del professor.

8. RECURSOS

Els materials de suport següents poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Música:

- Recursos fotocopiables de la proposta didàctica, amb activitats per treballar la tasca, activitats de reforç i ampliació i el registre d'avaluació.
- Equip de música amb lector de CD àudio i els CD àudios de la proposta didàctica.
- Els murals que acompanyen la proposta didàctica: flauta dolça (I), llenguatge musical, instruments de l'aula.
- La flauta dolça, instruments de percussió i de làmines.
- Peces de vestir, mocadors, etc., per disfressar-se i preparar la dramatització d'*Els tres alpins*.

Recursos digitals

- Llibre digital: Els alumnes podran reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiables.

9. EINES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (a l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (a l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies empraré per atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que ha funcionat millor en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?